

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

A könyvtáros munkája – népnevelés

Beszélgetés az első könyvtáros-konferencia egyik résztvevőjével

Forrás:

habed nap

Bp
(Hely)

1952. X. 1
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy:

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

027

1952

Véget ért az első könyvtáros-konferencia. A «Szabad Nép» munkatársa a konferencia alkalmából beszélgetett Starcz András egeresehi-bányatelepi könyvtárossal, a konferencia egyik résztvevőjével.

— Hogyan fejlődött a bányatelepen a könyvtár? — kérdeztük.

— A bányatelepen a múltban is működött egy könyvtár — kezdte válaszával Starcz elvtárs — Az olvasókör elnöke a bányavezető, ügyvezetője a bányamester volt. A dolgozóktól eleinte havonta 50 fillért, később egy pengőt vontak le bérfizetéskor «hozzájárulás» címén. Vettek is az így szerzett pénzen egy autóbust, az urak gyerekei jártak rajta az egri iskolákba. A könyvtárban a «Pesti Hírlap» sok pengős-regénye, meg Rákosi Jenő reakciós írományai mellett, alig akad néhány jó könyv.

— Amikor 1947 január elején átvettem ezt a munkát, kiválogattam a könyvek javát, s a könyvtár megnyílt. Ekkor még egy olvasónk sem volt. Január végén már 54 bányász járt a könyvtárba. Ma kilencszáz dolgozónk közül ötszázötvenhét tagja könyvtárkörünknek és 2600 könyvünk van. A könyvtár polcai állandóan «foghijasok». Így például éppen a konferencia előtti napon járt benn nálam Antal János aknász, a «Csendes Don»-t kérte; mások a «Gyujtatók»-ért jöttek. Sem a Solohov-, sem a Spanov-könyvet nem tudtam odaadni, mert bár több példányunk van belőlük, állandóan kézben vannak. A telep dolgozói nagyon szeretik a klasszikus írók műveit is. Legutóbb Ladovszki János gép-lakatos felesége kért a Iérje részére könyvet, valamelyik klasszikus író tollából. Eddig úgy ismertem Ladovszkít, mint aki szereti új életünket, több új-tása is van, de egyéb, különösen a régi életről szóló irodalom nem érdekli. Odaadtam Dickens «Nickleby Miklós»-át. Pár nap múlva már jött is a folytatásért. És ugyanígy szerették meg dolgozóink a magyar klasszikusokat kiváltképpen Petőfit, Móriczot és az új magyar irodalmat, illés Béla, Nagy-Sándor, Szabó Pál és más írók könyveit is

— Ezt az eredményt hogyan sikerült elérni?

— Először is azzal, hogy többször beszélgettem azokkal, akik húzódoztak a könyvtártól, az olvasástól. Egyszer például így felelt a hívásomra Szentgyörgyi Béla gépkezelő felesége: — Minek menjek a könyvtárba, nincs olyan szép, érzelmes regényetek, mint valamikor volt! — Jöjj csak el, majd keressünk — biztattam. Odaadtam neki Tolsztoj «Egy szegény asszony élete» című könyvét. Amikor visszahozta, elmondta, hogy nagyon meghatotta a regény, de másképp, mint a régi érzelmes regények. Amikor ezt a könyvet elolvasta, eszébe jutott: valamikor ő is sokat szenvedett, de az is eszébe jutott, milyen más, milyen szép most az élete. Olvasókartonján most már Jókai, Kaverin, Verne, Licsztanov neve sorakozik. Másokat is hívott az állandó olvasók közé. Sok bányászt győztem meg hasonló módon arról, hogy a könyv a jól végzett napi munka után pihenést ad és gyönyörködtet, tanít.

— A könyvtárban DISZ-aktivahálózatot szerveztem. Amikor a fiatalok jöttek könyvet cserélni, kiállítottam egy-egy olvasójeget anyjuk, apjuk részére is. Olyan könyveket adtam a szülőknek, amelyek emlékeztetik őket a régi világra s megtanítják őket új módon élni és dolgozni.

— Könyvkiállításokat is rendeztem — folytatja Starcz elvtárs — Alkotmányunk ünnepén, az Októberi Forradalom évfordulóján felhasználtam az alkalmat, hogy a könyvek jó csoportosításával, megfelelő képek kiválasztásával, versekkel, dalokkal közelebb hozzam dolgozóinkhoz a kultúrát. Minden ilyen «könyvünnep» újabb családot hozott a könyvtár olvasói közé. Ebben a hónapban például a november 7-i kiállítá-

tás óta száztizen léptek be az olvasók sorába.

— Eredményeket értem el a fiók-könyvtárakkal is. Versenyben állók a petőfi-bányatelepi könyvtárossal. Négy száz olvasója van az ottani könyvtárnak; több ezer bányász nem olvas. «Könnyű neked — mondta egyszer a versenytársam — nálatok csak helybeliek dolgoznak» Erre én elmondtam, hogy Miskolcra, Egerbocsra, Monosbélre, Fedémesre és máshonnan is járnak hozzánk a bányába, az ő részükre fiókkönyvtárakat létesítettünk. Monosbelen 73 könyv van, Egerbocsban 93. Istenmezején 120 kötetet indítottuk el a vándorkönyvtárat. Ezeket a helyeken külön tartunk olvasóköröket, könyvankéteket. Két hónap alatt 200 új olvasóval nőtt az olvasótáborunk.

— A könyvtáros-konferencia hangsúlyozta a műszaki-szakmai irodalom fontosságát. Szeretik a bányászok a szakkönyveket?

— Sokan szeretik és kéri is. Ezért rendszeresen figyelemmel kísérjük a bányászati szakkiadványokat. A bányászati vezetői mindig megbeszélnek velem, milyen új broszúrákat, új szakleírásokat szerezzenek be. Ezeket a könyveket az aknások kapják, ők továbbadják dolgozó társaiknak a legfontosabb szakmai ismeretekkel. A vándoriskolát is ellátom szakkönyvekkel.

— Nagyon szeretik dolgozóink a bányák életéről szóló regényeket. Zolának a régi bányászletről írt «Germinal»-ját, a kapita-

lista bányák életéről szóló «Bányászok dicsérete» című Stil-könyvet, a nagyszerű szovjet bányászregényeket, Igisev, Volosin, Gorbatov műveit, s Enczi Endre bányászokról szóló könyvét igen keresik az olvasók. Gorbatov «Donyeci bányászok» című könyvének ankétján elmondták dol-

gozóink, hogy a regény nagyon sokat segített a fejelemért, az elvtársi segítségnyújtásért, a gépészetért végzett munkában.

— Törődnek-e a bányatelep vezetői a könyvtárral, látják-e, hogy a jó könyvtár hasznos segítség a termelőmunkában?

— Nálunk a pártszervezet, a szakszervezet bizottság, a tömegszervezetek mindenben segítenek. Pártbizottságunk titkára, Szecsó D. Kálmán elvtárs rendszeresen olvas politikai és szépirodalmi könyveket, s a pártszervezet népnevelőit és a dekorációsokat is minden alkalommal elküldi a kiállítások megszervezéséhez. Ma nemhogy erőszakos levonás nincs a könyvtár céljaira, mint a múltban volt, de a szakszervezet havi 900 forintot ad a könyvtár fejlesztésére. Ebben az évben 10 800 forintért vettünk új könyveket. A tömegszervezetek olvasóköröket szerveztek: itt az ankétok előtt elolvassák és megbeszélnek a könyveket.

— Bányatelepünk a kisüzemek közötti versenyben november 7-én országosan a második helyre került. Könyvtárunk a megyében a harmadik helyen áll. Az elmúlt hónapokban 1200—1400 kötet volt az átlagos könyvforgalom. Most pár hete kitűztem magam elé, hogy Sztálin elvtárs születésnapjára 1800. Rákosi elvtárs születésnapjára 2200 kötetes havi könyvforgalomra érjek el. Ezt a felajánlást most helyesbíteni fogom, mert már ebben a hónapban 2000 kötetnél tartunk.

— A könyvforgalom emelkedése megmutatkozik a termelés növekedésében is. A múlt héten azt mondta a párttitkárunk: «Tavaly ilyenkor még havonta 28 vagon szenet adtunk a hazának, ma már havonta 60 vagon! Benne van ebben az eredményben az olvasottabb, a műveltebb emberek jobb munkája is».

— Mit adott munkájához az első országos könyvtáros-konferencia?

— Sok új módszert, elvi segítséget, amelyet igyekszünk majd jól felhasználni. Szép munka a könyvtárosé. Nemcsak abból áll, hogy az ember könyveket rakogat, kartonokat írkal. Most a konferencia után még inkább látom, hogy a könyvtáros jó munkája — népnevelés. Ezer és ezer olyan emberrel foglalkozik, akinek a mult semmit sem adott, csak tudatlanságot és nyomort. Az igazi kultúrával ismerkedő dolgozókkal élek együtt, őket segítem nevelni a jó könyvekkel.